

॥२॥

शान्तोपायं मुहूर्तचिद्वारात्रौ प्रयोगतः ॥१५॥ गुरुसोमदिने सत्वं रजस्वा
 श्रारके भृगो ॥ शन्यर्कवुधवारेषु तमो नाडी चतुष्टयम् ॥१६॥ धनुः कर्कटमी
 नानां धीते सत्वं विनिर्दिशेत् ॥ तुला विद्यमेवा रां वातं रजसि निश्चि
 तम् ॥१७॥ कन्यामिषु न सिंहानां कुंभस्य मकरस्य च वातस्तामसवेत्ता
 धां विपरीतं शुभावहम् ॥१८॥ सर्वसिद्धिस्त्यक्ता सत्वे रजसि केशव
 र्जुनम् ॥ तमसि चैव मेदांदोत्रिवेलाफलमीदृशम् ॥१९॥ सत्वेन साधये
 त्सि ॥ क्षीरजसा धनं सम्पदम् ॥ तमसानिः फलं चैव ज्ञातव्यं प्रश्नकोवि
 दैः ॥२०॥ तमसा साधयेन्मोक्षमिति ज्ञेयं सदा बुधैः ॥ सत्वं जैरं रजःश्या
 मं तामसं कृष्णमेव च ॥२१॥ इदं वस्तु विजानीयात् सत्वादीनां प
 योदितम् ॥ शन्यर्कवुधमीनानां गौरवसः क्रमादितः ॥२२॥ मेषस्य तुला ॥२॥

नीपान्यहर्निशम ॥ ७१ ॥ शोभंश्चेतं च मैत्रं च चार्चयेत् जपदेवकम् ॥ वैरोचनं तु
विशेषं तुरदेवं तथैव च ॥ ८ ॥ अभिजिद्रावरांश्चेव बालवंश्च विभीषणां
वन्दनैश्च यमैस्तौम्यं भगंसावित्रिस्तत्कम् ॥ ९ ॥ रोद्रेरोद्रं च कार्यं स्याच्छु
ते च गजवन्धनम् ॥ मैत्रेच स्नानदानापि प्रतिष्ठा चार्चये मता ॥ १० ॥ ज
पदेवे सर्वकार्यं रापभिषेको विरोचने ॥ तुरदेवेशास्त्रादिप्रवेशोऽभिजि
तो मतम् ॥ ११ ॥ रावरो साधयेद्दूरं पुद्गलं कार्यं च बालवे ॥ विभीषणां शु
भं कार्यं नन्दनेयं च साधनम् ॥ १२ ॥ कार्यं यमाख्ये रिपुमारणाख्यं तौम्यं
सभायां भुपवेशानं च ॥ स्त्रीसंगमः स्याद्भगसंस्तके च सावित्रिनाम्नि प्र
पठन्तु विद्याम् ॥ १३ ॥ उदये रोद्रमादित्ये मैत्रेस्तौम्ये मुहूर्तकम् ॥ जपदेवो
जोमकारे सुददेवो बुधे मतः ॥ १४ ॥ रावरो गुरुहोरे च मार्गये सुविभीषणाः

शिवः
वामुहर्तृम्

१३॥

मुहूर्तरचनोच्यते ॥२९॥ प्रथमप्रकारः तथा विद्यने कार्तिक मार्ग पौषे सूर्य दिवारे
वृषभर्तृयोगाः नामाक्षराणां वनप्रवृत्त्या विचारपूर्व विवधैर्विचिन्त्यः द्विती
यप्रकारः ग्रीष्मर्तौ ज्येष्ठमासस्य वा पुनः सूर्यादीनां चकाराणां मुहूर्तरचनो
च्यते ॥३०॥ तृतीयप्रकारः ॥३१॥

2

१३॥

धांचकश्चिकेश्यामवर्षीतो मिथुनेसिंहेमकरेकन्याकुंतेचक्रेसिता ॥२३॥
 गोरतुप्रियतेसत्वश्यामवर्षीरजस्मत्तम् ॥ कृत्तेतमश्चविज्ञेयमेतदेवन
 संश्रायः ॥२४॥ अतोऽन्तपरित्यज्यसर्वकार्यशिक्षाधयेत् ॥ धान्यंनमः
 खादिभिदेववर्षेपुष्पं धनुर्विष्णुगणादिपादेर्मृत्युस्तथापादयमादिव
 र्षेः श्रीविष्णुनाम्नाऽमृतकार्यसिद्धिः ॥२५॥ अमृतं उद्धरेखेकाका
 लरेखात्रयस्तथा ॥ विष्णुमावर्तकंचैवक्षत्र्यशत्रुमिति कृत्वात् ॥२६॥
 कालरेखाध्रुवंमृत्युः सर्वसिद्धिस्तथाऽमृतं ॥ यस्मिन्वर्षेऽधिकेमा
 सोभवेद्भोरास्तथादीयः ॥ मासेनगृह्यते मासः सर्वकार्यशिक्षाधये
 त् ॥ मासफाल्गुनचैत्रेषु वैशाखेश्रावणे तथा नभस्यमासिकाराणां

शिवः ह्रीं नमः

॥४॥

रात्रौ नृसिंहोपगलनमः खिलस्मीशालम्बोदररासं ॥ शौ प्रथम १ रात्रौ पद-च
 परलमच्युतचयुग्मं पमो विष्णुखसिद्धिसन्तोः द्वितीया २ रात्रौ लक्ष्मीशयु
 ज्मेहरियुगलहरियुग्मकृत्स्नचक्रान्यं तृतीया ३ ॥

प्र	मे	च	ज	वे	तु	अ	रा	वा	वि	न	य	सो	म	सा	रो	रविरात्रौ मुहूर्त
र	र	न	न	स	स	र	र	न	न	स	स	र	र	न	न	
६	६	६	६	०	०	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	मा० फा० चै० वै० आ० भा०
७	७	७	०	६	६	६	७	७	७	७	७	०	७	७	७	कु० का० अ० यो० द्वितीया
८	८	८	६	६	६	६	८	८	८	८	८	८	८	८	०	ज्य० आ० तृतीया प्रकार

प्रथम-द्वितीया तृतीया वृत्तिषु द्वादशमासेषु रविरात्रिषु मुहूर्तविचारार्थं चक्रम्

रवौ नमः केशवविभ्रराजौ गोविन्दनामानमः आखुगामी प्रथम ॥ सूर्ये नमः
 द्विपदं च चापो हरिर्नमः खचयमोऽच्युतां द्विः २ द्वितीयप्रकारः २ अर्धशतं रव
 रुक्षपुगपदख हरिर्विष्णुं चापः खशतम ३ तृतीयप्रकारः ३

रो०	खे०	ते०	चा०	ज०	वे०	तु०	अ०	श०	वा०	वि०	नं०	य०	सो०	भ०	सा०	रविदिशामुह
न	त	स	स	र	र	त	त	स	स	र	र	त	त	स	स	त
०	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	मा०का० च०वे०आ
८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	कु०का० च०यो०
०	०	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	ज्ये०आ०

अथ प्रथम द्वितीय तृतीय चारु शतं रविदिशामुह रविदिशामुह रविदिशामुह

॥५॥

यदहर्निशायां मयुरवविष्णुभक्त्यं युग्मं च नारायणविष्णुनाथो । प्रथमः
 यदहर्निशायां युगस्वम्भुरारिर्विनायको विष्णुनभश्च विष्णुम द्वितीयः
 चापहर्ण्डलिशायां मजपदस्वभजश्चापपक्षे शपादम् तृतीयः

चा	ज	वै	जु	अ	रा	वा	वि	नं	य	सौ	भ	सा	रे	श्वे	मे	सोमरात्रौमुहूर्तः
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ
ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ
ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ	ॐ

प्रथमद्वितीयतृतीयादित्युद्वादशमासेषुरात्रिमुहूर्तविचारार्थं चक्रम्

सोमहरिर्विष्णुपतिसुरेशः शम्भुश्च गौरीसुतविष्णुसंज्ञौ १ प्रथमः सोमेश्वरः
 चापश्वनभोभुक्त्यो नभश्च पुष्पं हरिश्च हरिश्च द्वितीयः २ सोमश्चापश्वनं
 जो न हरिश्च पुष्पं लं पी ३ त वा संच शम्भुश्च तृतीयप्रकारः ३

मे	वा	ज	वे	तु	आ	वा	वि	न	य	सो	भ	सा	रो	श्व	लानदिवा
स	स	र	र	न	न	स	स	र	र	न	न	स	स	भ	र
८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८
८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८
८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८
८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८	८

प्रथमद्वितीयतृतीयपञ्चदशमासेषु सोमेश्वरसुहर्तविचार्यचक्रम्

मोक्षमार्गदर्शकः ॥ नक्तं च विद्वद्दिपदं पदं मुकुन्दं पदत्रयं श्रीपति एवं च सिद्धिः प्रथमः १
नक्तं करिन्द्रास्पखमं च्युतं च पुमं च शन्यं न्दरिश्च योगः २ द्वितीयः २ न
क्तं शन्यं च पुमं पुगपुगव्यपदं श्रीखचापंच चक्री ३ तृतीयप्रकारः ३ ॥

5

वे	तु	म	रा	वा	वि	न	य	लो	ध	सा	रो	श्व	मे	चा	ज	मोक्षमार्गदर्शकः
स	स	र	र	त	त	स	स	र	र	त	त	स	स	त	त	मुहूर्तः
६	६	४	४	६	६	६	४	४	४	६	६	६	०	६	६	शु.क्रा.चै.
६	६	६	६	०	६	६	६	६	०	६	६	६	६	६	६	शु.क्रा.चै.
०	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	शु.क्रा.चै.

प्रथमद्वितीयतृतीयावृत्तिषु द्वादशमासेषु मोक्षमार्गदर्शकमुहूर्तविचारार्थं

चक्रम्

॥ भयमो मारमरोगः पर्ययुग्मं पुग्मं हरिश्चैकु जाननश्च १ प्रथम १ भौमेम
हेभास्प नभोयुगद्वीपतिश्चंगराशः द्वितीय २ भौमेशान्यं द्विविष्णुयुगग
गरा हरिश्चोशिचापानिसिद्धिः तृतीयप्रकार ३

ज	व	तु	अ	रा	वा	वि	न	य	सो	म	सा	ते	प्रे	से	चा	भौमदिवामुहूर्तं
र	र	न	त	स	स	र	र	त	त	स	स	र	र	त	त	
४	४	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	भा० फ० चे० वे० आ०
६	६	६	६	०	६	६	०	६	६	०	६	६	०	६	६	कु० का० अ० पो० दि०
०	०	६	६	६	६	०	६	६	६	६	६	६	६	६	६	ज्ये० आ० तृतीयप्र

प्रथमद्वितीयतृतीयावर्गेषु द्वादशमासेषु भौमदिवामुहूर्तविचारं
र्थचक्रम्

6

प्रथमद्वितीयतृतीयावस्थिषु द्वादशमासेषु बुधरात्रिविवारार्थचक्रम्०

वृधे दिवा मुहूर्त्तः ॥ वृधे धनुः कृष्णपक्षे च शोरी श्वो रिधं नु प्र शो रिय मो च
 भूपो प्रथमः १ वृधे धनुः श्रीपति पाद युग्मं नारायण ॥ स्याद्गुणार्थ
 सिद्धिः द्वितीयः २ सोम्य श्रीविघ्ननाथोऽपरुह रिग रापतिः पद्मनाभश्च
 पादः तृतीयः ३

तु	अ	रा	वा	वि	न	य	सौ	भ	सा	रो	श्व	मे	चा	न	वे	वृधे दिवा मुहूर्त्तः
न	त	स	स	र	र	त	त	त	त	र	र	त	त	स	स	शु. फा. च.
६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	०	६	६	६	६	शु. फा. च.
६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	कुंका. च. पे.
६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	न्य. आ. तृतीयः

श्रीवामुहूर्तम् ०

॥८॥

निशाग्राम्यदन्तजंस्पर्धुनुन्नभोभाधवस्वापमेकंहरिश्चप्रथम
 निष्पुष्टिदैत्यारिखकाम्भुकंचपदोपुरारेः स्वयुगंपुनः श्रीः द्वितीयः २
 शत्रोस्वमुरारिगगनयुगगजोविद्युंचापांविषादः तृतीयः ॥

7

ग	वि	जं	प	सो	न	सा	रो	श्वे	मे	चा	ज	वे	तु	अ	श	गुरु	रात्रौ	मू
त	न	स	स	र	र	त	त	स	स	र	र	त	त	स	स			
४	६	६	६	४	४	४	४	०	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६
४	६	६	६	०	६	६	४	४	६	६	६	०	६	६	६	६	६	६
०	०	६	६	६	०	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६

प्रथम द्वितीय तृतीय चत्विष्य दशमा सप्तम गुरु रात्रौ मूर्तवक्रम

गुरो गोपि नाथस्ततो विष्णुनाथो नमः केशवकुञ्जराख्यस्तथैव प्रथमः १
 गुरो हरिश्चन्द्रन्यपुगं सुरैः प्राः श्रीविष्णुनाथो गगनं नमः श्री द्वितीयः २ जी
 वे विष्णुश्च चापो गगनमजितस्वम्पादपुमिन् सिंहस्तृतीयः ३ ॥

रा	वा	वि	न	प	लो	भ	सा	रो	श्वे	मे	चा	ज	वे	तु	अ	गुरुदिनामुरुते
क्ष	स	र	र	त	त	स	स	र	र	त	त	स	स	र	र	
६	६	६	६	६	६	६	६	०	६	६	६	६	६	६	६	मा. फा. वे. प्रथ
६	६	०	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	०	०	६	व. आ. नो. का.
६	६	६	६	०	६	६	६	०	६	६	६	६	६	६	६	कः का. मा. नो.
									६	६	६	६	६	६	६	ज्ये. आ. तृती

प्रथमद्वितीयतृतीयावन्ति द्वादशमासेषु गुरुदिनामुरुते विचारार्थं चक्रम्

शिवमुद्रा

॥८५॥ शुक्रेनक्तं कालः कंसहाखंचपुगं पाददुन्दं वामनखंचपादौ प्रथमः १ नक्तं
 पुगं श्रीपतिखंचपुगं नृसिंहपुगं गगनंचपुगं द्वितीय २ नद्रात्रौ पु
 ञ्मगोपीपतिपुगं गगनं श्रीविरखंचपदे श्रीः तृतीय ३

नं.	य.	सौ.	भ.	सा.	रौ.	खे.	जे.	चा.	ज.	ये.	तु.	अ.	रा.	वा.	वि.	शुक्रेरात्रौमु
स	स	र	र	त	त	स	स	र	र	त	त	स	स	र	र	
४	४	६	६	६	०	६	६	४	४	६	६	६	०	४	४	ना.का.वे. प्र
६	६	६	६	६	०	६	६	६	६	६	६	६	०	६	६	वे.आ.भा. प्र
६	६	६	६	६	६	६	६	०	६	६	६	६	०	६	६	ऊ.का.भा. दि
६	६	६	६	६	६	६	६	०	६	६	६	६	०	४	४	जे.आ. तृती

प्रथम द्वितीय तृतीय चतुर्थ पञ्चम षष्ठ्यष्टम नवम दशम एवमुक्ते रात्रौ मुद्रा विचारार्थं चक्रम

शिवामुहूर्तम्

॥१५॥ रात्रौ च मध्यममाधवे वो रवं विवरा जो नृह रिश्च पादो प्रथम १ रात्रौ परं वं
 पदन नृसनुगजान नो गोपति श्रुत्य पादः द्वितीयः ॥ नक्तं श्रीपुष्पसिद्धिः
 खखपुगलहरिर्वोमगोविन्द श्रुत्यम् ॥ तृतीयः ३ ॥

सो.	भ.	सा.	रो.	श्वे.	मे.	चा.	ज.	वे.	तु.	अ.	रा.	वा.	वि.	नं.	य.	शनिरात्रौ
र	र	त	त	स	स	र	र	त	त	स	स	र	र	त	त	लित
०	४	४	६	६	६	०	६	६	६	६	६	६	६	४	४	पा. सा. त्रै.
४	०	४	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	६	०	४	४. श्री. मा.
६	६	६	६	६	०	०	६	६	६	६	०	६	६	६	०	४. का. मा.
४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	४	ज्ये. आ.

प्रथम द्वितीया त्रयोपानि रात्रौ मुहूर्त विचारार्थं चक्रं

शु
 प्रथमोपदं श्रीश्चनमोत्तमः खं नारायणो नो हरिः खं हरिः खं ॥ प्रथम १ शनो
 पदं श्रीत्तेनमोत्तमः खं संखं श्रीपदं विशुनमो हरिः पादरितीप २ मन्ने श्री
 पुष्पसिद्धिः खं हरिचा हरिखं श्रीरिखं सिद्धिः खं स्वात्तीप ३ ॥

ष	सो	न	सा	रो	श्रव	मे	चा	ज	वे	तु	अ	रा	वा	वि	तं	शानो	रिवा	म
न	न	स	स	र	र	न	न	स	स	र	र	न	न	स	स			
४	६	०	०	०	६	६	६	६	०	६	६	०	६	६	०			मा फा चे
४	६	०	०	०	६	६	०	४	४	६	६	०	६	६	४			वे श्री ना
६	६	६	६	६	०	६	६	६	६	०	४	०	६	६	०			प्र का न
																		पुष्पा

प्रथमोपदं श्रीश्चनमोत्तमः खं नारायणो नो हरिः खं हरिः खं ॥ प्रथम १ शनो
 पदं श्रीत्तेनमोत्तमः खं संखं श्रीपदं विशुनमो हरिः पादरितीप २ मन्ने श्री
 पुष्पसिद्धिः खं हरिचा हरिखं श्रीरिखं सिद्धिः खं स्वात्तीप ३ ॥

विचारार्थ १

श्रीगणेशायनमः त्रिपुरहरमुहूर्तं केन दृष्टं शुभं वा सफलं मयि हि दृष्टं शंभुना
 भूतहेतोः यदि शुभं वा पादशान्ता दृष्टं वा त्विह मयि च सुखं रन्दे सर्व
 दाचिन्तनीयम् ॥१॥ शिवालिखितमित्येतत्सर्वं शशुभमाश्रितम् तस्य सं
 दर्शनादेव सापत्ने च शुभाशुभम् ॥२॥ नतिभिर्न च न सत्रं न योगः कर
 रां न च ॥ शूलेन योगिनी राशिर्न होरा न तमोगुराः ॥३॥ व्यतीपाते च हं
 क्रान्तौ भद्रायामशुभे दिने शिवालिखितमा लोक्य सर्वविघ्नोपशान्तये ॥४॥
 कदाचिच्चलिते मेरुः सागराश्च महिधराः ॥ सूर्यः पतति वा भूमौ वनि
 र्पाति च क्षीतताम् ॥५॥ निश्चलोऽपि भवेद्वापुः नीलपाशिवमाश्रितम् ॥६॥
 तत्राक्षे कपिष्ठाभिमुहूर्तं नांतु बोधशम् ॥ गुरात्रयप्रयोगेन चालम्

११